

Č. 8226.

Zaměstnanci veřejní (Slovensko): Za jakých podmínek přísluší nárok na vdovskou pensi také vdově, provdávší se za státního zaměstnance již pensionovaného?

(Nález ze dne 8. listopadu 1929 č. 17.746.)

V ě c : Eva B. v D. proti generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě o vdovskou pensi.

V ý r o k : S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y : Manžel st-lčin Arnošt B., rozený dne 11. ledna 1873, byl jako naddozorce fin. stráže přeložen dnem 1. září 1911 na trvalý odpočinek; dne 21. listopadu 1911 uzavřel se st-lkou manželství, z něhož se narodily dvě děti. Výměrem gřf p Bratislavě z 18. prosince 1922 byly jeho pensijní požitky upraveny dle vl. nař. č. 298/21 od 1. ledna 1922, a mezi jiným mu přiznán příplatek na manželku a děti.

Když Arnošt B. dne 18. května 1925 zemřel, žádala st-lka za přiznání vdovské pense, kterážto žádost byla rozhodnutím žal. úřadu z 2. prosince 1925 zamítnuta, poněvadž bylo zjištěno, že manžel st-lčin byl pensionován koncem měsíce srpna 1911 a žadatelka s ním uzavřela sňatek teprve dne 21. listopadu 1911, tedy v době, kdy jmenovaný byl již v pensi, následkem čehož nemá podle § 51 a) zák. čl. LXV : 1912 nároku na vdovské zaopatřovací požitky. — K další žádosti, v níž bylo mimo jiné uplatňováno, že Arnošt B. byl po svém pensionování znovu po dobu 5 roků (v roce 1914—1918) v akt. službě jako voják na frontě a potom jako četník, byla st-lka nař. rozhodnutím vyrozuměna, že na poukázání vdovských zaopatř. požitků nemá nároku z důvodů obsažených již v rozhodnutí z 2. prosince 1925 a poněvadž dále nevyhovuje též předpisům stanoveným v § 51 odst. 2 bod 1 a 2 zák. čl. LXV : 1912.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané nss uvážil: — — —

§ 51 odst. 1 zák. čl. LXV : 1912 stanoví, že vdova po státním zaměstnanci má jen tehdy nárok na vdovskou pensi, uzavřela-li s manželem sňatek během aktivní služby nebo před tím; z této zásady stanoví odstavec 2. výjimky a to pod bodem 1., že ona žena, jež se vdala za pensionovaného úředníka, podúředníka nebo sluhu, může na vdovskou pensi činiti tehdy nárok, bylo-li dítě zrozené během aktivní služby manželstvím legitimováno, nebo tehdy, nedovršil-li manžel v době pensionování ještě šedesátý rok svého věku a služební dobu, jež dává nárok na pensi stejné výše se započítatelnými požitky, a jest-li tento po uzavření sňatku, byv v aktivní službě znovu ustanoven, sloužil nejméně ještě další tři roky.

Z textace tohoto předpisu jest patrné, že zákon přiznává vdově, jež se provdala za pensionovaného úředníka . . . , nárok na vdovskou pensi jen ve dvou případech, a to 1. bylo-li manželstvím legitimováno dítě během aktivní služby zrozené, nebo 2. nebyl-li manžel v době sňatku 60 let stár, neměl-li vyslouženo a sloužil-li po uzavření sňatku, byv znovu ve službě ustanoven, ještě po tři roky aktivně.

Co se týče první eventuality nepřipouští jasné znění zákona vůbec jiného výkladu, než že vdovskou pensi lze jen tehdy přiznati, bylo-li

manželstvím dítě zrozené během aktivní služby zaměstnancovy legitimováno, a jeví se námitka stížnosti, která nepopírá, že o takový případ zde nejde, a dovolává se jen důvodu ekvity, bezdůvodnou.

Pro druhý případ, kdy může býti vdovská pense přiznána vdově, která uzavřela sňatek s pensionovaným státním zaměstnancem, stanoví cit. předpis tři předpoklady, které musí býti, jak z textace tohoto předpisu nepochybně vychází, všechny společně splněny, aby takový nárok vznikl. Nemá tudíž stížnost pravdu, domnívá-li se, že st-lce náleží nárok na vdovskou pensi již proto, že její manžel v době svého pensionování nebyl ještě 60 let star a neměl ještě nároku na plnou pensi.

Avšak ani třetí předpoklad není v daném případě splněn. St-lka má za to, že i službu konanou během války jako četníci nutno pokládati za takovou službu, jakou má cit. paragraf na mysli. Z dikce tohoto předpisu »byv v akt. službě opětne ustanoven« plyne však v souvislosti s předcházejícím ustanovením, kde se mluví o nedovršené služební době, že se musí jednati taktéž o civ. státní službu, o které jediné zák. čl. LXV:1912 jedná, tedy o službu stejné povahy, jež se jeví jako pokračování původní služby, a že nelze přihlížeti k akt. službě, jež s původní službou není vůbec v žádné souvislosti a jest i pojmově různorodá. Právem proto nepřihlížel žal. úřad k akt. službě četnické, již se st-lka jediné dovolává.

Neprávem poukazuje st-lka k tomu, že výměrem žal. úřadu z 18. prosince 1922 byl zemřelému manželu při úpravě jeho pens. požitků dle vl. nař. čís. 298/21 přiznán přídavek na manželku a děti, majíc zřejmě za to, že tím bylo již o nároku st-lčině na vdovskou pensi pravoplatně rozhodnuto; neboť předmětem onoho rozhodnutí byly pensijní požitky manželovy, z čehož však pro dnes spornou otázku, zda totiž st-lce náleží nárok na vdovskou pensi, nelze nic dovozovati, poněvadž jde zde o samostatný nárok vdovy. — — —

Č. 8227.

S a m o s p r á v a o b e c n í: * Náhrada útrat revise obecního hospodářství lze uložit každé osobě provinivší se nedbalostí nebo nepořádkem, i když nebyla v době provinění členem obecního zastupitelstva.

(Nález ze dne 8. listopadu 1929 č. 19.671.)

V ě c: Emil D. a Jan L. v L. proti moravskému zemskému výboru v Brně o náhradu škody z obecního úřadování a o náhradu revisních nákladů.

V ý r o k: Stížnosti se zamítají jako bezdůvodné.

D ů v o d y: Rozhodnutím z 31. prosince 1927 oznámil mor. zv Janu J. jako býv. starostovi obce a Emilu D. jako býv. obecnímu pokladníkovi, že vzal na vědomost zprávu o výsledku revise obecního hospodářství v L., kterou byla zjištěna náhrada do obecní pokladny a to za Janem J. 404 Kč a za Emilem D. 999 Kč 51 hal. Současně rozhodl zv na základě § 18 zák. č. 329/21, že jmenovaní jsou povinni k částečné náhradě revisních útrat a to Jan J. částkou 500 Kč a Emil D. částkou 1.000 Kč, poněvadž nepořádky za dobu jejich úřadování byly revisi zjištěny a prokázány, ježto dále nedáváním jasných a správných infor-